

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını rica ederim.

Gülüstan KILIÇ KOÇYİĞİT

Muş Milletvekili

Her yıl milyonlarca insan savaş, çatışma, toplumsal olaylar, siyasi baskılar ve hak ihlalleri nedeniyle ülkesinden ayrılarak başka bir ülkeye göç etmek zorunda kalmaktadır. Son yıllarda özellikle Ortadoğu ülkelerinde yaşanan siyasi, toplumsal ve ekonomik krizler nedeniyle Avrupa ülkelerine kitlesel göçler şimdiye kadarki en yüksek oranlara ulaşmıştır. BM verilerine göre; 25,9 milyon insan ülkesini terk etmek zorunda kalan mülteci durumundadır. Bu mültecilerin 6,7 milyonu Suriyeli, 2,7 milyonu Afganistanlı ve 2,5 milyonu Güney Sudanlıdır. Yani dünya genelindeki mültecilerin yarısı bu üç ülkeden sığınmacılardır.

Özellikle Suriyeli ve Afganistanlı mültecilerin Avrupa'ya geçiş için kullandıkları ana güzergâhlar Türkiye ve Yunanistan arasındaki insan kaçakçılığı rotalarıdır. İki ülke arasındaki göç yolları üzerinde bulunan Ege Adaları ve Meriç Nehri üzerinden tehlikeli bir yolculuğa çıkarak Avrupa'ya ulaşmaya çalışan binlerce insan hayatını kaybetmiştir. Son 18 yılda 1500 göçmen suda boğularak yaşamını yitirmiştir. Dedeâğaç'taki adli tıp merkezi müdürü artık cesetlere yer bulamadığını ifade etmiştir. Türkiye'den de 15 Temmuz Darbe Girişiminin ardından çok sayıda KHK'li Yunanistan'a sığınmak için bu tehlikeli göç yollarını kullanmak zorunda kalmaktadır.

Göç yollarında insanlık adına utanç verici mülteci dramları yaşanırken özellikle Yunanistan Hükümetinin 2010 yılından beri göçmenlere yönelik aldığı sert güvenlik önlemleri insan hakları ihlallerini de artırmaktadır. Ege Denizi ve Meriç Nehri üzerinden Yunanistan'a geçmeyi başaran göçmenler, Yunan güvenlik personelleri tarafından yakalandığında ağır işkencelerden geçirilmekte "Push back" yani "geri itme" olarak tabir edilen ve göçmenleri geldikleri yerlere yani Türkiye'ye dönmeye zorlamaktadırlar. Söz konusu olayla ilgili basına yansıyan birkaç haber şöyledir:

-Meriç Nehri üzerinden Türkiye'ye geldikleri belirlenen birinin ayağı kırık 13 mülteci, yarı çıplak halde bulundu. Mülteciler Yunanistan polisi tarafından darp edilip kıyafetleri alındıktan sonra botla Türkiye tarafına gönderildi.

-Yunanistan'a geçen 35 yaşındaki Iraklı İbrahim Hıdır, Yunanistan polisinin, kendilerini 2 gün aç bıraktığını; şok cihazı, cop ve plastik mermi kullanarak darp edip Meriç Nehri kenarına bıraktığını iddia etti.

- Afganistanlı Abdülvahap Nasari (17), Yunan polisinin kendilerini yaralı halde botla Türkiye'ye gönderdiğini belirterek, "Yunan polisi otobüse ateş etti ve araç devrildi. Olay yerinde 12 ve 63 yaşındaki iki Afganistanlı öldü.

- 26 Nisan'da aralarında üç çocuk ve bir hamile kadının bulunduğu 11 kişilik bir grup, Meriç Nehri üzerinden Yunanistan'a geçti. Yunan polisi tarafından Meriç Nehri kıyısında yakalanan söz konusu grup Türkiye'ye geri gönderildi. Gece boyunca saklanan ve ertesi sabah tekrar Yunanistan'a geçmeyi başaran gruptan Mikail T. İsimli Türkiye vatandaşı "O maskeli sırtıma sopayla vurdu." dedi

Bu bağlamda;

- 1- Son 10 yılda Türkiye'den Yunanistan'a Ege denizi ve Meriç Nehri üzerinden kaçak yollarla geçen göçmen sayısı kaçtır? Bunlardan kaç yabancı uyruklu, kaç Türkiye vatandaşıdır?
- 2- Ege denizi ve Meriç Nehri üzerinden kaçak yollarla Yunanistan' geçmeye çalışırken toplam kaç göçmen yaşamını yitirmiştir? Bunlardan kaç yabancı, kaç Türkiye vatandaşıdır?
- 3- Son 10 yılda göç sebebiyle yaşamını yitiren çocuk, kadın ve erkek sayısı kaçtır? Bunların yaş ortalamaları ve uyrukları nedir?

2095

- 4- Yunan Güvenlik personelleri tarafından göçmenlere yönelik ağır işkence, kötü muamele ve insan hakları ihlalleri ile ilgili bir girişimde bulacak mısınız? Yunanistan tarafından “Push back” yani “geri itme” olarak tabir edilen ve Türkiye’ye gönderilen göçmen sayısı kaçtır?
- 5- Uluslararası hukuka aykırı olarak Yunanistan’dan Türkiye’ye toplam kaç göçmen geri gönderilmiştir? Geri gönderilen göçmenlerle ilgili hangi işlemler yapılmaktadır?
- 6- Sığınma, insan hakkı ihlali, kötü muamele ve işkenceye karşı Yunanistan Hükümetiyle görüşmeler yapılmakta mıdır? Yunanistan’ın “Push back” politikasına karşı hangi önlemler alınmaktadır?
- 7- Türkiye’nin de imzacısı olduğu BM’nin İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi’nde mültecilerin haklarını koruyan 14’ncü maddesine aykırı olmasına rağmen AB ile yapılan Geri Kabul Anlaşması’nı hükümetiniz hangi gerekçelerle sürdürme ısrarındadır?
- 8- Mültecilerin haklarını gözeten 1951 tarihli BM Cenevre Sözleşmesi’ne göre hiçbir mültecinin sığınma hakkı reddedilemez. Türkiye’nin coğrafi şerh koyması, bu anlaşmaya pratikte uyulmaması anlamına gelmektedir. İnsan hakları ihlallerine sebep olan şerhinizi kaldırmayı düşünüyor musunuz?